



Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10692 - Característiques Organitzatives i Curriculars de les Etapes i dels Centres
Grup	Grup 4, 1S
Guia docent	G
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	10692 - Característiques Organitzatives i Curriculars de les Etapes i dels Centres
Crèdits	0,48 de presencials (12 hores) 1,52 de no presencials (38 hores) 2 de totals (50 hores).
Grup	Grup 4, 1S (Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Maria Margalida Navarro Alorda mmargalida.navarro@uib.es						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria

Contextualització

L'assignatura "Característiques Organitzatives i Curriculars de les Etapes i dels Centres", juntament amb la de "Processos i Contextos Educatius" i la de "Interacció i Convivència a l'aula", forma part del mòdul "Processos i contextos educatius" del bloc genèric dels Màster en Formació del Professorat". És una assignatura de caràcter obligatori de 2 crèdits que es desenvolupa al primer semestre i és comuna a totes les especialitats.

Requisits

Competències

Específiques

- * Treballar en equip i cooperar amb altres docents, amb professionals de l'educació, professionals dels serveis educatius i serveis socials relacionats, i amb la comunitat educativa en general (CE 38)..
- * Participar en la definició de projectes educatius i en les activitats generals del centre atenent a criteris de millora de la qualitat, atenció a la diversitat, prevenció de problemes d'aprenentatge i de convivència (CE 39)..
- * Proposar i col·laborar en iniciatives que contribueixin a fer del centre un lloc de participació i cultura a l'entorn on està ubicat (CE 40)..
- * Desenvolupar una actitud reflexiva i crítica front l'entorn social i cultural, l'entorn institucional en el qual treballa i front la seva pròpia pràctica professional (CE 45)..





Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10692 - Característiques Organitzatives i Curriculars de les Etapes i dels Centres
Grup	Grup 4, 1S
Guia docent	G
Idioma	Català

Genèriques

- * Conèixer la normativa i organització institucional del sistema educatiu i models de millora de la qualitat amb aplicació als centres d'ensenyament (CG 9)..
- * Conèixer i analitzar les característiques històriques de la professió docent, la seva situació actual, perspectives i interrelació amb la realitat social de cada època (CG 10)..

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

- Tema 1. L'atenció a la diversitat a l'educació obligatòria
De la integració a la inclusió
- Tema 2. L'educació inclusiva. Principis i fonaments
De la individualització a la personalització de les propostes d'ensenyament i aprenentatge
Del treball individual del professorat al treball en equip
- Tema 3. Mesures d'atenció a la diversitat
L'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu
El disseny per a tothom
Els suports

Metodologia docent

Els continguts de l'assignatura s'exposaran a classe emprant documentació diversa, audiovisuals i textos, i es treballaran mitjançant el debat i la reflexió.

Per assolir les competències es realitzaran activitats individuals i en grup amb el suport del docent.

A la plataforma virtual l'alumnat disposarà del cronograma de les activitats i del material necessari pel desenvolupament de l'assignatura. Així mateix serà l'espai de comunicació entre professorat i alumnat i entre els propis alumnes.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Exposició dels continguts	Grup gran (G)	Es combinarà la presentació del professor amb activitats d'aprenentatge individual i en grup. Es fomentarà la intervenció de l'alumnat mitjançant la discussió i el debat.	6
Classes pràctiques	Activitats pràctiques	Grup gran (G)	Es combinarà l'aprenentatge individual i en grup. Es promourà la participació dels alumnes en la realització d'activitats pràctiques tals com: anàlisi de documents	6





Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10692 - Característiques Organitzatives i Curriculars de les Etapes i dels Centres
Grup	Grup 4, 1S
Guia docent	G
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
-----------	-----	-----------	------------	-------

audiovisuals, l'estudi de casos i comentari al voltant de documents.

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
-----------	-----	------------	-------

Estudi i treball autònom individual	Aprofundiment sobre els continguts	L'alumnat haurà d'aprofundir en la matèria a través de lectures complementàries. Durant les sessions s'indicaran les fonts a consultar.	38
-------------------------------------	------------------------------------	---	----

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Observacions:

1. Per a poder avaluar positivament l'assignatura, l'alumnat haurà d'assistir, com a mínim, al 70% de les sessions.
2. Totes les activitats obligatòries tenen una data límit de lliurament que s'especificarà a l'inici del curs.
3. Qualsevol actitud que obstaculitzi les dinàmiques d'aula podrà tenir repercussió sobre la nota final de l'assignatura, podent ser motiu de desqualificació.
4. El plagi d'alguna part o de la totalitat d'un treball és motiu de desqualificació; en aquest cas l'estudiant s'haurà de matricular novament el següent curs acadèmic per poder superar l'assignatura.

Activitats pràctiques

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	Es combinarà l'aprenentatge individual i en grup. Es promourà la participació dels alumnes en la realització d'activitats pràctiques tals com: anàlisi de documents audiovisuals, l'estudi de casos i comentari al voltant de documents.
Criteris d'avaluació	Treball per parelles sobre la resolució d'un cas.

Percentatge de la qualificació final: 40%





Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10692 - Característiques Organitzatives i Curriculars de les Etapes i dels Centres
Grup	Grup 4, 1S
Guia docent	G
Idioma	Català

Aprofundiment sobre els continguts

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Carpeta d'aprenentatge (no recuperable)
Descripció	L'alumnat haurà d'aprofundir en la matèria a través de lectures complementàries. Durant les sessions s'indicaran les fonts a consultar.
Criteris d'avaluació	Elaboració individual d'una anàlisi dels continguts i reflexió sobre l'aprenentatge assolit.

Percentatge de la qualificació final: 60%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

Echeita, G. (2006). *Educación para la inclusión o educación sin exclusiones*. Madrid: Narcea.
Pujolàs, P. (2008). *9 Ideas clave. El aprendizaje cooperativo*. Barcelona: Graó.

Bibliografia complementària

AA.VV. (2000). *Cómo ens ho feim? Propostes per educar en la diversitat*. Graó Barcelona.

Ainscow, M. et al. (2001). *Hacia escuelas eficaces para todos. Manual para la formación de equipos docentes*. Madrid: Narcea.

Ainscow, M. i West, M. (2008). *Mejorar las escuelas urbanas. Liderazgo y colaboración*. Madrid: Narcea

Ardanaz, L. et al. (2004). *La escuela inclusiva. Prácticas y reflexiones*. Barcelona: Graó.

Arnáiz Sánchez, P. (2003). *Educación inclusiva: una escuela para todos*. Málaga: Aljibe.

Arnáiz Sánchez, P. (2009). Análisis de las medidas de atención a la diversidad en la enseñanza secundaria obligatoria. *Revista de Educación*, 349, 203-223. Recuperat de: <http://www.revistaeducacion.mec.es/re349/re349.pdf>

Arnáiz Sánchez, P. (2011). Luchando contra la exclusión: buenas prácticas y éxito escolar. *Innovación Educativa*, 21, 23-55.

Bauzá, A. i Forteza, M.D. (2002). Reconstruir el pensamiento y la acción docente en y desde la diversidad. A R. Bisquerra (Coor), *La práctica de la orientación y la tutoría* (pàg. 101-144). Barcelona: Praxis.

Blanchard, M. i Muzás, M^a.D. (2007). *Propuestas metodológicas para profesores reflexivos. Cómo trabajar con la diversidad del aula*. Madrid: Narcea.

Bunch, G. (2008). Claves para una educación inclusiva exitosa. Una mirada desde la experiencia práctica. *Revista de Educación Inclusiva*, 1(1), 77-89.

Carbonell Sebarroja, J. (2008). *Una educación para mañana*. Barcelona: Octaedro.

Cardona Moltó, M.C. (2005). *Diversidad y educación inclusiva. Enfoques metodológicos y estrategias para una enseñanza colaborativa*. Madrid: Pearson.

CAST (2013). *Pautas sobre el Diseño Universal para el Aprendizaje (DUA)*. Texto completo (Versión 2.0). Traducción al español: C. Alba, P. Sánchez, J.M. Sánchez y A. Zubillaga [Versión en inglés, CAST (2011). Universal Design for Learning Guidelines versión 2.0. Wakefield, MA: Author].

Darling-Hammond, L. (2001). *El derecho de aprender. Crear buenas escuelas para todos*. Barcelona: Ariel Educación.

Escudero, J.M. (2005). Fracaso escolar, exclusión educativa: ¿De qué se excluye y cómo? *Profesorado, Revista de currículum y formación del profesorado*, 1(9). Recuperat de: <http://www.ugr.es/~recfpro/rev91ART1.pdf>

Essomba, M.Á. (2006). *Liderar escuelas interculturales e inclusivas. Equipos directivos y profesorado ante la diversidad cultural y la inmigración*. Barcelona: Graó.





Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10692 - Característiques Organitzatives i Curriculars de les Etapes i dels Centres
Grup	Grup 4, 1S
Guia docent	G
Idioma	Català

- Fuentes, P., Ayala, A., De Arce, J.F. i Galán, J.I. (1997). *Técnicas de trabajo individual y de grupo en el aula. De la teoría a la práctica*. Madrid: Piramide.
- García Pastor, C. (2005). *Educación y diversidad*. Málaga: Aljibe.
- Giné, C. (coord.) (2009). *La educación inclusiva. De la exclusión a la plena participación de todo el alumnado*. Barcelona: ICE-HORSORI.
- Johnson, D.W., Johnson, R.T. i Holubrec, E.J. (1999). *El aprendizaje cooperativo en el aula*. Barcelona: Paidós.
- Levine, M. (2003). *Mentes diferentes, aprendizajes diferentes*. Barcelona: Paidós.
- Lobato, C. (1998). *El trabajo en grupo: aprendizaje cooperativo en secundaria*. Bilbao: Universidad del País Vasco.
- Macarulla, L. i Saiz, M. (coords.) (2009). *Buenas prácticas de escuela inclusiva. La inclusión de alumnado con discapacidad: un reto, una necesidad*. Barcelona: Graó.
- Marchena Gómez, R. (2005). *Mejorar el ambiente en las clases de secundaria. Un enfoque práctico para responder a la diversidad desde el aula*. Màlaga: Aljibe.
- Martínez, B. (2005). Las medidas de respuesta a la diversidad: Posibilidades y límites para la inclusión escolar y social. *Profesorado, Revista de currículum y formación del profesorado*, 1(9). Recuperat de: <http://www.ugr.es/~recfpro/rev91ART2.pdf>
- Meirieu, Ph. (2004). *En la escuela hoy*. Barcelona: Rosa Sensat.
- Meirieu, Ph. (2009). *Pedagogia: el deure de resistir*. Barcelona: Rosa Sensat.
- Muntaner, J.J. (2009). *Escuela y discapacidad intelectual. Propuestas para trabajar en el aula ordinaria*. Sevilla: MAD.
- Oliver Vera, M^a.C. (2003). *Estrategias didácticas y organizativas ante la diversidad. Dilemas del profesorado*. Barcelona: Octaedro-EUB.
- Ovejero, A. (1991). *El aprendizaje cooperativo. Una alternativa eficaz a la enseñanza tradicional*. Barcelona: PPU.
- Puig, J.M. (Coo.) (2000). *Educar a la secundària*. Vic: Eumo.
- Pujolàs, P. (2001). *Atención a la diversidad y aprendizaje cooperativo en la educación obligatoria*. Málaga: Aljibe.
- Pujolàs, P. (2003). *Aprender juntos alumnos diferentes: els equips d'aprenentatge cooperatiu a l'aula*. Vic: EUMO.
- Pujolàs, P. (2009). La calidad en los equipos de aprendizaje cooperativo: algunas consideraciones para el cálculo del grado de cooperatividad. *Revista de Educación*, 349, 225-239. Recuperat de: <http://www.revistaeducacion.mec.es/re349/re349.pdf>
- Ruiz i Bel, R. (2008). *Plans múltiples i personalitzats per a l'aula inclusiva*. Vic: Eumo.
- Stoll, L., Dink, D. i Earl, L. (2004). *Sobre el aprender y el tiempo que requiere. Implicaciones para la escuela*. Barcelona: Octaedro.
- Thomas, G. i Loxley, A. (2007). *Deconstrucción de la educación especial y construcción de la inclusiva*. Madrid: La Muralla.
- Tomlinson, C.A. (2001). *El aula diversificada. Dar respuesta a las necesidades de todos los alumnos*. Barcelona: Octaedro.
- Vaello Orts, J. (2011). *Cómo dar clase a los que no quieren*. Barcelona: Graó.
- Vilaró, R. (2007). *Una mirada: un retrat de l'educació secundària*. Barcelona: Edicions de 1984.
- Wehmeyer, M.L. (2004). Inclusió, disseny universal de l'aprenentatge i aprenentatge adreçat a l'alumnat. Un marc per a la tercera generació del moviment inclusiu. Congrés Internacional Una escola per a tothom. Disponible en: http://www.edubcn.cat/rcs_gene/extra/05_pla_de_formacio/direccions/primaria/bloc2/91_Inclusio_wehmeyer.pdf





**Universitat de les
Illes Balears**

Guia docent

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10692 - Característiques Organitzatives i Curriculars de les Etapas i dels Centres
Grup	Grup 4, 1S
Guia docent	G
Idioma	Català

Wehmeyer, M.L. (2009). Autodeterminación y la Tercera Generación de prácticas inclusivas. *Revista de Educación*, 349, 45-67.

